

UN DASCĂL EFICIENT – EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Într-o accepțiune generală, educația este procesul prin care se realizează formarea și dezvoltarea personalității umane, de aceea ea constituie o necesitate atât pentru individ cât și pentru societate. Dezvoltarea fizică, psihică, spirituală, socială, afectivă, cognitivă și culturală a copiilor constituie o prioritate națională și globală, de aceea grădinița constituie o etapă fundamentală în dezvoltarea copilului. Activitățile desfășurate în cadrul procesului educațional sunt adevărate ocazii de învățare situațională, care contribuie la dezvoltarea globală armonioasă a copilului. Toate deprinderile și cunoștințele dobândite de copii în perioada preșcolarității favorizează dezvoltarea altora ulterior.

În relația educator-copil accentul se pune pe învățare, care se desfășoară de-a lungul procesului instructiv-educativ, totul bazându-se pe o relație specială între cele două părți. Copilul înscris la grădinița cu program prelungit petrece mai mult timp la grădiniță cu educatoarele și cu colegii de grupă decât stă cu propria familie (părinți, frați, surori-unde este cazul). Dar copilul are nevoie de dragoste, vrea să fie iubit așa cum este tot timpul și când are dreptate, și când nu are dreptate, și când este fericit și când este trist. Un dascăl eficient își manifestă permanent dragostea față de copii abordând pozitiv disciplinarea, încurajându-l să își exprime gândurile și sentimentele, îl ascultă când vrea să împărtășească ceva. Prin disciplinarea pozitivă educatorul contribuie la o dezvoltarea socio-emoțională armonioasă a copilului, îi oferă copilului posibilitatea de a lua decizii, de a alege singur modul în care să acționeze. Astfel, el devine responsabil de propriul comportament și consecințele acestuia. Cu alte cuvinte, disciplinarea pozitivă permite libera alegere și stimulează comportamentul dorit.

Un dascăl eficient este dascălul care pe lângă faptul că iubește copiii, își iubește meseria. El este mereu preocupat să se informeze, să se autoperfecționeze, să proiecteze activități variate, cât mai interesante, în care să angreneze copiii, în funcție de ritmul propriu și de trebuințele lor.

Un dascăl eficient încă de la începutul anului școlar va planifica riguros evaluarea inițială. Pentru a avea o imagine globală despre dezvoltarea copiilor, activitățile planificate trebuie să ia în considerare toate domeniile de dezvoltare ale copiilor:

- dezvoltarea fizică, sănătate și igienă personală,
- dezvoltarea socio-emoțională,
- dezvoltarea cognitivă și cunoașterea lumii,
- dezvoltarea limbajului, a comunicării și premisele citirii și scrierii,
- dezvoltarea capacităților și atitudinilor în joc și învățare.

Concluziile desprinse în urma evaluării inițiale ajută la stabilirea coordonatelor esențiale ale activității viitoare, selectarea obiectivelor, alegerea strategiilor adecvate, a ritmului de parcurgere a conținuturilor.

Un dascăl eficient este preocupat de adaptarea conținutului atât la particularitățile de vârstă, cât și la cele individuale ale copiilor. Copiii au diferite niveluri de dezvoltare, ritmuri diferite de dezvoltare și învățare precum și stiluri diferite de învățare. Aceste diferențe trebuie luate în considerare în proiectarea activităților, care trebuie să dezvolte la copil stima de sine și un sentiment pozitiv față de învățare. Fiecare copil este unic, prin urmare, tratarea diferențiată constituie o calitate a managementului educațional, o abilitate a dascălului în dezvoltarea personalității fiecărui copil.

Un dascăl eficient acordă o importanță deosebită mediului educațional. Mediul educațional trebuie să permită dezvoltarea liberă a copilului, să-l stimuleze, să-l atragă, să-l invite să exploreze activ, utilizând materiale diverse, să coopereze cu ceilalți copii dar și cu dascălul. Eficiența jocurilor și a activităților didactice desfășurate depinde în mare măsură de modul în care este organizat și conceput.

Un dascăl eficient respectă nevoia de joacă a copiilor. Jocul este forma cea mai naturală de învățare și are o importanță decisivă pentru dezvoltarea și educația copilului. Eficiența programului educativ constă și în alegerea potrivită a jocurilor. Dascălul este un partener de joc, matur, care cunoaște toate detaliile jocului și regulile care trebuie respectate. Alegerea jocului trebuie să aparțină atât copilului, cât și cadrului didactic. Oferindu-i copilului oportunitatea de a alege jocul, educatoarea obține informații relevante despre interesele, dorințele și nevoile copilului. Copilul devine astfel un participant activ la propria instruire, este încurajat în luarea deciziilor, în medierea conflictelor, iar motivația pentru învățare prin joc se conturează treptat, căpătând consistență și trăinicie.

Jocul asigură dezvoltarea intelectuală, contribuie la dezvoltarea fizică a copilului, oferindu-i posibilitatea să își exerseze mișcările și să capete, astfel, tot mai multă siguranță.

Jocul reprezintă, de asemenea și un mijloc de dezvoltare emoțională, copilul înțelege cine este, își recunoaște emoțiile, iar jocul este cea mai eficientă modalitate de învățare și stăpânire a trăirilor negative.

Un dascăl eficient diversifică strategiile de predare-învățare-evaluare și pune accent utilizarea pe metodelor activ-participative, care încurajează copilul să exploreze, să coopereze cu colegii, să colaboreze în vederea realizării unei sarcini. În concluzie, prin folosirea la activități a acestor metode interactive care stimulează preșcolarul și îl fac să descopere noile noțiuni pornind de la ceea ce cunoaște, învățarea este mai eficientă.

Un dascăl eficient utilizează metodele activ-participative deoarece acestea contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv-educativ, și au o reală valoare educativă și formativă asupra personalității copiilor.

Un dascăl eficient are abilitatea de a face din orice părinte un colaborator. Educația copilului începe de la nașterea acestuia, mediul familial influențând dezvoltarea psihică și fizică a copilului. De aceea, părintele nu poate lipsi din acest mediul educațional, el fiind partenerul esențial în educația copilului. Comunicarea bună cu părinții, implicarea lor în activitățile organizate și desfășurate cu preșcolarii îmbunătățesc atitudinea acestora față de grădiniță.

Un dascăl eficient este preocupat să implice și comunitatea prin diverse parteneriate educaționale. Factori educaționali cu rol deosebit de important, precum biserica, poliția, serviciul de pompieri, biblioteca, etc, contribuie la construirea viitoarei personalități a copilului. În cadrul parteneriatelor educaționale cu aceste instituții se desfășoară diverse activități atractive și educative pentru preșcolari care influențează pozitiv formarea și dezvoltarea globală a copilului.

”O lume mai bună pentru copii este o lume în care toți copiii se vor putea bucura de anii copilăriei – un timp al jocului și al învățării, când copiii sunt iubiți, respectați și alinați, când drepturile le sunt promovate și protejate, fără nici un fel de discriminare, când siguranța și bunăstarea lor sunt considerate primordiale și când se pot dezvolta în sănătate, pace și demnitate.” Aceasta este una dintre principiile cuprinse în Declarația adoptată de Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la cea de a XXVI-a Sesiune Specială din data de 10 mai 2002, principii care ghidează mișcarea globală de construcție a unei lumi demne pentru copii.

Un dascăl eficient este iubitor dar ferm, perseverent, consecvent, spontan și creativ. El însuflă copiilor încredere și curaj. El transformă grădinița într-un loc magic în care copilul crește și se dezvoltă armonios.

Profesia de dascăl este una complexă și nobilă, dificilă și frumoasă, în care „a ști” nu valorează nimic dacă nu împărtășești copiilor această știință cu emoție și forță spirituală.

Bibliografie:

”Curriculum pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)” MECT, 2008

Prof.înv. preșc. Cornelia NICHITOV

Grădinița cu P.P. nr. 12 Tulcea

